

A Szabadkán megjelenő szerb nyelvű életéről, a Délmagyarország munkatársai-
hetilap, a Subotické Novine, hazánk fel-
szabadulásának 42. évfordulóján kétoldalas
összeállítást közölt Szeged testvérváros
lete és az azt beharangozó 1. oldali fotó.)

Táska-taksa

Versenyképtelenségek

Ha csak az üzletek pol-
caira figyelünk, aligha ta-
lálunk első látásra bármiféle
gondot a táskák kínálatá-
ban. Színből, fazonból, bő-
rben és persze árban igen-
csak nagy különbségek van-
nak. Az is igaz, hogy az
utóbbi években válogatósab-
bak lettünk. Jobban meg-
gondoljuk, mit, mennyiért
veszünk meg. A vásárlóerő
csökkenése a magyarázat
annak, hogy a Szegedi Bőr-
dizsműipari Szövetkezet az
elmúlt évben 6 ezer táská-
val kevesebbet tudott érté-
kesíteni idehaza, mint egy
évvvel korábban. A legna-
gyobb megrendelő, a Módi
Nagykereskedelmi Vállalat is
mészkelt a rendelést. Hiá-
ba no, ha kevesebb a vásár-
lók zsebében a forint, ez a
mód.

Igy az itt gyártott 784
ezer darab női táska nagy
része — az előző években
kialakult üzletpolitikai el-
gondolások alapján — első-
sorban a szövetkezet piaci
kínálatát igyekezett színesíteni.
A szövetkezet termelésének
közel 80 százaléka, összesen
3 millió rubel értékben uta-
zott erre a piacra. Első ha-
lálása tehát semmi gond.
Csakhogy...

— Tavaly, az év közepén,
adminisztratív módon újra-
szabályozták a szocialista ex-
port elszámolási-támogatási
rendszerét. Erre előre, ami-
kor az árakban megállapod-
tunk és terveztünk, még
nem számíthattunk — mond-
ja Benkő János, a szövet-
kezet elnöke. — A változás-
ról csak a fél éves záraskor
szereztünk tudomást. A szá-
munkra előnytelen módosi-
tást azzal sem tudtuk ki-
egyenlíteni, hogy 68 ezer
táskával többet gyártottunk.
Nyerésünk 1985-höz ké-
pest 1 millió 800 ezer forint-
tal csökkent tavaly.

— Nem lett volna érde-
mes más piacok felé is ka-
csintgatni? Túl veszélyesnek
tűnik az egy lábbon állás.

— Tavaly még volt némi
tőkés exportunk is, de je-
lentéktelen. Mindössze há-
romezer darab táskát sike-
rült a nyugatnémet piacon
értékesíteni, annak ellenére,
hogy több külkereskedelmi
céggel is tárgyaltunk. Hiá-
ba ajánlunk újabb és újabb
mintakollektívákat, nem ta-
lálunk vevőt.

— Miért nem sikerül „la-
dába rúgni”?

— Az alapanyagokért egy-
re hatalmasabb összegeket
kérnek idehaza. Az ezután
kalkulált árakkal — hiába
jó egy-egy késztermék —
nem lehet kilépni a tőkés
piacra. Arról nem is beszél-
ve, hogy hazai bőrökkel a
minőségük miatt eleve nem
is próbálkozunk. A változ-
tatást az alapanyagiparnál
kellene kezdeni. Amíg ez
nem történik meg, addig mi
versenyképtelenek mara-
dunk azokkal a külföldi vál-
lalatokkal szemben, akik jó-
val alacsonyabb áron képe-
sek ugyanezt a minőséget
produkálni. Tavalyelőtt
emiatt estünk ki a kanadai
piacról.

— Okozott-e az értékesíté-

si gond termelésekiesést a
szövetkezetnél?

— Nem, mert a kapacitást
bőrmunkával sikerült lekötö-
ni.

— Ez sem lehet végleges
megoldás! Ha a külföldi ve-
vő nem ismeri el a költség-
geinket, akkor talán nekünk
kellene megpróbálni annyit
ért megcsinálni, amennyit
még elviszik.

— Ez nem ilyen egyszerű.
A szabályozók például nem
ismerik el eredménynek azt,
ha valaki tartósan képes jó
színvonalon dolgozni. Sok-
kal inkább „díjazták”, ha
valaki az alacsony ered-
ményt, hatékonyságot képes
hirtelen emelni. Csak hát
nem mindegy a magasugró-
nak sem, hogy egy méterről
egy húszra emelik a léct,
vagy két méter fölött próbál-
ják meg öt centivel feljebb
vinni. Nem könnyű megma-
gyarázni a dolgozóinknak,
hogy az idén többet kell
tenni, mint tavaly, de ezért
nem tudunk többet is adni.
A tét most elsősorban a tal-
pon maradás.

Csakhogy ez több lábbon
állva minden bizonyítva
könnyebben, biztonságosab-
ban menne. A tisztas ére-
szítések ellenére, ha döcög-
nek a dolgok, mégiscsak ér-
demes lenne más utakon (is)
elindulni. Hogy nem köny-
nyű? Ez természetes, de
semmi esetre sem lehet(ne)
meglepő.

Rafai Gábor

Madárvonulás a Tiszánál

A fűzfák még csak rü-
gyeiket bontogatják, mi-
közben a szürke nyár már
javában virágzik. A Tisza
árad, majd nem kilépett
medréből. Vízéről a tava-
szi szél elvitte a kacsák
tömegét, csupán néhány
pár tőkésréce maradt visz-
sza költésre. Az erdő vi-
szont annál inkább bené-
pesült. A part menti bok-
rokban csilcsilpózó kék-
csapatok énekelnek, köz-
tük egy-egy fitiszfűzike is
látható. Némelyik letört
ágon rajta maradtak a
száraz levelek. Itt szedege-
tik a bebábozódott rova-
rokat legkisebb madara-
ink, a sárgafejű és a tü-
zesfejű királykák. A sze-
derbokrok aljában erdei
szürkebegyek keresgélnek
a gyommagokat.

A vörösbegyek és az éne-
kes rigók vonulása most
tetőzik, szinte mindenhol
láthatók. Megjelentek a
szőlőrigók első csapatai is.

Útépítések, forgalomszervezési változások

Elkészülni, vigyázz, kész, rajt!

A tavalyelőtti is, de még inkább az elmúlt év a vi-
szonylagos csönd éve volt az útépítésben. Látványos út-
rekonstrukciók helyett az össztörővezett burkolatok meg-
erősítésére, a kátyúzásra ment el a fedezet, s a kapacitás
nagyja. Am közben érlelődtek a nagyobb lélegzetű be-
avatkozások tervei, folyt az egyeztetések, hogy vala-
mennyi érdekelt egy adott időre összpontosíthassa figye-
lét, anyagi és technikai erejét. Az „Elkészülni, vigyázz,
kész, rajt!” folyamatát igyekeztünk majd valamennyi ide-
útépítésnél, forgalomszervezési beavatkozásnál figyelem-
mel kísérni. Hogy most, április elején milyen vezényszav-
vak hangzottak már el, illetve melyek kimondására készü-
lőnek Szegeden, azt gyűjtötte össze, s adja most közre
munkatársunk.

Túl a rajton, a Kelemen
utcában a Szegedi Közleke-
dési Vállalat pályaeépítői
kaptak munkaterületet. A
kockakő burkolat — mely
mindig ott, s akkor súly-
lyadt meg, emelkedett ki a
szintjéből, amikor, s ahol
nem kellett volna — oly-
annyira megérett a cserére,
hogy még a szabadtéri kez-
dete előtt programba iktat-
ták. A kő helyett kis pane-
leket fektetnek le — ám a
dologban nem is ez az íga-
zán érdekes. Hanem az, hogy
a vízművek hálózatát is érin-
tő átépítés alatt a Démász-
székház felőli járdát kisé-
lik. Érzékelhetően az a
törekvés vezet a tervezőket,
hogy a városközpont egyre
inkább a gyalogosoké le-
gyen. (Hasonló elv alapján
változik majd a közlekedés
rendje a Kálvin téren, az
úttörőház előtt is, ahol a
járdaszereléssel, a burko-
latfelújítással együtt jár
majd az „átjáró”-jelleg
megszüntetése.)

Ugyancsak a gyalogos-
belváros koncepció jegyében
fognak hozzá az ide-
év legnagyobb feladatahoz —
a Bartók tér környékének ren-
dezéséhez, s a Mikszáth
Kálmán utca felújításához.
Az előkészítők ezen a héten
egyeztetik utójára a rész-
teendőket, a különböző
közvetítővállalatok feladatait,
hiszen a rajtengedélyt még
a hónap végén szeretnék ki-
adni.

A belvárosnak ez az a
része, amelyhez — épp a
heterogén forgalom és be-
építés, a sokféle funkció
miatt — csak igen gondos
előkészítéssel, s precíz idő-
zítéssel volt szabad hozzá-
nyúlni. Lényegében ez tör-
tént az elmúlt években,
amikor a város közlekedés-
fejlesztési terve, a kerék-
párút-építési program, vagy
a tömbrekonstrukciók „mód-
szertana” kidolgoztatott,
amikor a kereskedelmi há-

lőzatot felülvizsgálták. Ezek
mindegyikében hangsúlyos
helyen szerepelt ugyanis a
többszörösére bővített alap-
mondat: „rendezni kell a
Bartók tér környékének
sorsát”.
Víz- és csatornahálózat,
trollovezeték, megálló,
parkolók, gyalogosoknak
fenntartott szakaszok, fel-
újítás alatt levő épületek, és
vadászterület-építési-
terület-igénye, áruházak és nagy-
forgalmú kis üzletek áru-
ellátása — íme, csak néhány
az egyeztetendő érdekek,
szempontok közül. (Nem
mintha sajnálnánk, vagy di-
csérni akarnánk a Délterv
és a tanács építési és köz-
lekedési osztályának érintett
munkatársait, de azért azt
illő elmondani: a koordiná-
ció az ő feladatuk volt. A
több éven át melengedett
eredeti átépítési terv folya-
matos frissítése is...)

Végül összeállt a koncepció: a jelenlegi állapotot
gépiesen és puszta megüji-
tani — nem volna értelme.
Praktikusabban használha-
tó, s mutatósabb környeze-
tet kell teremteni, még ak-
kor is, ha végtelenségig
nem költséghatárunk. A
pénztelenség ne jelentse
igénytelenséget — ennek
jegyében alakult ki a terv.

Nem lesz autóbussz-alköz-
pont a tér, csupán egy-egy
megálló erejéig használják
majd azt a tömegközlekedé-
si járművek. (Hogy ez zaj-
és levegőszennyezésben mi-
lyen kedvező lesz, azt az
ott lakók már sejtetik!)
Szűkítik az útpályát széles-
sége, s így területet nyer-
nek a gyalogjárók bővíté-
séhez. A Mikszáth Kálmán
utcában — a Centrum mel-
lett — 4-5 méteres diszbur-
kolattal fedett „sétátér” ala-
kul ki, a másik oldalon, az
Alföldi ruhaházról a Marx
térig pedig a járdából ke-
rékpárut választanak le.
A Mikszáth Kálmán utcá-
ban megszüntetik a parko-
lókat, a felszabaduló busz-
öblök, illetve a környező
utak pótolják a hiányt, il-
letve ösztönzik a járműveze-
tőket arra, hogy nagyobb
teret adjanak a gyalogló-
-

nak. Megváltoznak hát az
arányok a közlekedésben —
az utca átmenet lesz a gya-
logoszóna és a teljes forgal-
mú út között, s egyik fő, ha-
nem legfontosabb kelet-
nyugati tengelye a belváros-
nak.

E változtatásokkal azt is
el szeretnék érni, hogy a
belvárosi hídról lejáró for-
galom legyezőszerűen meg-
oszolják az Oskola, Somo-
gyi utca, Tolbuhin sugárút,
illetve a Tanácsköztársaság
útja, Kossuth Lajos sugár-
út között. (A tavalyi burko-
latmegerősítések, a ma még
főlöleslegesnek látszó színhá-
zi lámpa telepítése ennek
előkészítése volt, a Somogyi
utcai, a Tolbuhin sugárúti
idei munkák ugyancsak e
törekvést szolgálják.) Az át-
építéssel együttjáró terel-
ések már ezt a forgalom-
megosztást előlegezik meg.
Az autósokat néhány hónap
alatt hozzászoktatják, hogy
a párhuzamos utcákban
menjenek, s ne a Mikszáth
Kálmán utcában. (Megint-
csak egy távolabbi elképze-
lés vetődik előre: amikor
majd a hídfőből a Széche-
nyi tér déli oldalára is csak
a kivételezett tömegközleke-
dési járműveket engedik be.
De ez már a jövőre esedé-
kes része a gyalogos-belvá-
ros koncepciójának, a jelszó
itt még csak az „elkészül-
ni!”...)

A belvárost ugyancsak
megbolygató átépítés —
más oldalról nézve — még
kedvezőnek is mondható.
Olyan „melléktermékei”
lesznek, mint a Kossuth La-
jos sugárúti „köztisztviselői
lámpák cseréje nátriumiz-
mizációra — a falemezgyártól a
színházig. Vagy a kerékpár-
út kijelölése — ugyancsak
a Kossuth Lajos sugárúton
— a Pacsirta utcáig a jár-
dán, onnan tovább a Ma-
dách utcában, egészen a vá-
rosközpontig. Említhetjük a
parkolási díjbeszedési rend-
szer tervbe vett korszerűsi-
tését, a közlekedési utáni
helyreállításokhoz az ed-
diginél szigorúbb ellenőrzé-
sét, vagy annak mérlegel-
ését, hogy Szeged belvárosá-
ban kisbuszok — tőlünk
nyugatabbra citybusznak
hívják az ilyen járatokat —
beállításával rábírhatók-e a
városiakok arra, hogy ko-
csijukat rövid útra ne hasz-
nálják. Megoldandó feladat
még az is — s itt visszatér-
ünk a Mikszáth Kálmán
utcahoz — hogy a környék
garázstulajdonosait milyen
— feltehetően forgalmi rend-
számmal egyenített — en-
gedéllyel lássák el. De ezek-
ről bővebben majd a ké-
sőbbiekben, hiszen a beve-
zetőben is azt ígértük: visz-
sza-visszatérünk majd!

Pálffy Katalin

Ismét a szűrőbuszról

A héten tartotta ülését a
„Rák ellen az emberért, a
holnapért” társadalmi ala-
pítvány helyi koordinációs
bizottsága. Az ülésen meg-
hívottként részt vett Kajári
István, a Csongrád Megyei
Tanács egészségügyi osztá-
lyának vezetője, Oláh Júlia,
a városi tanács egészségügyi
osztályának vezetőhelyettese,
és Bánfalvi Géza, a kórház-
rendelőintézet igazgató fő-
orvosa.

A jelenlevők megtárgyal-
ták a szűrő-autóbussz
üzemeltetésének további fel-
adatait. A városi tanács a
kórház-rendelőintézet részé-
re 300 ezer forintot ajánlott
fő szakmai berendezési tár-
gyak beszerzésére. Az ala-
pítvány számlájáról 100 ezer
forintot átutal a rákszűrő-
-

autóbussz 1987. évi üzemel-
tetési költségeinek fedezésé-
hez. A kórház-rendelőintézet
kollektívája vállalta, hogy
az idén biztosítja a szűrő-
buszokhoz szükséges személyi
feltételeket. A tanács szak-
igazgatási szervek pedig
határozott ígéretet tettek,
hogy az 1988. évi költség-
vetési tervezésekor, a szak-
mai programhoz kapcsolódó
gondoskodnak a pénzügyi
fedezetről.

A szakmai berendezések
beszerelése után — előrelá-
thatólag május hónapban, a
KPM forgalomba helyezi az
autóbusszt. A szakemberek
jelenleg megkezdtek a szű-
rés program kidolgozását,
és a lakosság tájékoztatás
után, előreláthatólag az év
júliusában megkezdődnek a
szűrések.

Schmidt Andrea felvételei

Táskák készülőben

Kasza Ferenc